

АВТОРСЬКЕ ПРАВО В УКРАЇНІ: НОВИЙ ЗАКОН

1 січня 2023 року в Україні набрав чинності Закон України «Про авторське право і суміжні права» № 2811-IX від 1 грудня 2022 року, що був прийнятий на заміну попередньому однойменному закону («Закон»). Вказаний Закон націлений на гармонізацію законодавства України з положеннями законодавства Європейського Союзу в частині забезпечення правової охорони об'єктів авторського права і суміжних прав.

Закон містить ряд положень, які варті уваги не лише творців, а і бізнесу, зокрема компаній, що долучені до сфери ІТ. Так, Закон:

- Визначає, що за замовчуванням та за деякими виключеннями, **майнові права на твір** (напр., комп'ютерну програму), **створений працівником чи підрядником** за замовленням на підставі договору, переходять до роботодавця/замовника відповідно; особисті немайнові права (наприклад, право на визнання авторства) залишаються у працівника/підрядника та не можуть бути відчужені;
- Передбачає регулювання **прав особливого роду (sui generis) на неоригінальні об'єкти, згенеровані комп'ютерною програмою**; такі права виникають щодо об'єкта, що відрізняється від існуючих подібних об'єктів та утвореного у результаті функціонування комп'ютерної програми без безпосередньої участі фізичної особи в утворенні цього об'єкта; обсяг майнових прав суб'єкта таких прав особливого роду визначається за загальними правилами встановленими для творів; особисті немайнові права у такому випадку не виникають
- Регулює особливості **прав особливого роду (sui generis) також на інші неоригінальні об'єкти** такі як бази даних; так, за певних обставин, права особливого роду (sui generis) надаються виробнику бази даних, який зробив якісно та/або кількісно значний внесок в отримання, перевірку чи подання вмісту бази даних, для запобігання вилученню та/або повторному використанню;
- Встановлює правила **використання творів за допомогою розміщення гіперпосилань та/або фреймінгу**; так, наприклад, використанням твору вважається розміщення гіперпосилання та/або фреймінгу, якщо твір було попередньо правомірно розміщено з обмеженнями доступу на веб-сайті (веб-сторінці), на який направляє гіперпосилання та/або фреймінг, а гіперпосилання та/або фреймінг дозволяє обійти такі обмеження доступу;

- Визначає **приклади дій, що створюють загрозу порушення особистих немайнових та майнових авторських і суміжних прав**, що є підставою для їх захисту; так, зокрема, таку загрозу може створювати налаштування комп'ютерної програми, які надають доступ до об'єктів авторського права без дозволу відповідних суб'єктів авторського права (у тому числі, коли комп'ютерна програма використовує сигнали інших Інтернет-ресурсів).

Окрім зазначеного вище, Закон містить багато інших нових, змінених та покращених положень, що стосуються регулювання авторського права та суміжних прав в Україні.

Зокрема, Закон містить положення щодо **права слідування** (права автора на винагороду за перепродаж оригіналу твору); винагорода автору визначається у відсотках від ціни кожного наступного перепродажу, але не може перевищувати суму, еквівалентну 12 500 євро; сплата винагороди має здійснюватись, зокрема, безпосередньо особами, що здійснюють публічну пропозицію продажу оригіналу твору за допомогою мережі Інтернет (напр., через соціальні мережі, Інтернет-форуми, тощо) та **інші положення** (напр., про сирітські твори).

Якщо вам цікаво дізнатися більше, зв'яжіться з нами.

Тарас Утіралов

Партнер, директор українського офісу PETERKA & PARTNERS
utiralov@peterkapartners.ua

Юлія Серєда

Старший юрист українського офісу PETERKA & PARTNERS
sereda@peterkapartners.ua